

عرضه نخستین صندوق بورسی مالی و بانکی با ۲۰ درصد تخفیف

رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی گفت: نخستین صندوق قابل معامله بورسی با رشته واسطه‌گری مالی و بانکی این هفته در بورس پذیرش می‌شود و مردم از هفته بعد می‌توانند سهام آن را با ۲۰ درصد تخفیف خریداری کنند. علیرضا صالح در گفت‌وگو با فارس گفت: احاد ملت ایران با داشتن شماره ملی می‌توانند در بانک‌هایی که هفته آینده اعلام می‌شود، ثبت‌نام کنند و برای خرید واحدهای این صندوق‌ها (ETF) ثبت‌نام کنند. از روز شنبه و یکشنبه این مسائل به اطلاع مردم می‌رسد.

«وطن امروز» گزارش می‌دهد؛ سیاسی کاری دولت در سیاست‌گذاری ارزی چه تبعاتی برای اقتصاد کشور به همراه داشت؟

کرکره‌پایین صرافی تدبیر

■ انعقاد پیمان‌های پولی با شرکای عمده تجاری از جمله مهم‌ترین اقدامات برای از بین بردن وابستگی کشور به دلار است که دولت در اجرای آن کوتاهی کرده‌است

رقم مصوب در قانون بودجه سال ۹۹ است.

گزارش تفریغ بودجه البته تنها گوشه‌ای از خسارت‌های سیاست‌ارزی حسن روحانی را نشان داد. هنوز مشخص نیست این روش دولت برای مدیریت منابع ارزی دقیقا چه میزان از ذخایر ارزی ذکر شد نشان می‌دهد حسن روحانی جمع ارقامی که تاکنون ذکر شد نشان می‌دهد حسن روحانی ده‌ها میلیارد دلار از منابع ارزی کشور را صرف حفظ مصنوعی ارزش پول ملی کرده است. این میزان از ذخایر ارزی کشور در حالی صرف سرکوب نرخ ارز شد که در نهایت هدف دولت برای ثبات نرخ ارز و تورم تک‌رقمی محقق نشد و مردم شاهد رشد شدید نرخ ارز و تورم در سال‌های ۹۷ و ۹۸ بودند.

■ **لزوم اصلاح سیاست ارزی**

با توجه به ناترازی دخل و خرج ارزی دولت در سال جاری، تسریع در اصلاح سیاست ارزی از جمله مولفه‌های حیاتی برای نجات ذخایر ارزی کشور است. البته با توجه به اصرار دولت و شخص رئیس‌جمهور بر ادامه روش کنونی و همچنین همراستایی مجلس با دولت، تغییر در سیاست ارزی کشور تا پایان مجلس کنونی غیرممکن به نظر می‌رسد. از همین رو مجلس آینده تنها روزنه امید برای اصلاح وضع کنونی کشور به شمار می‌رود. مجلس یازدهم برای اصلاح مسیر ارزی کشور چند اقدام اساسی پیش روی خود لورد. کلیت این اقدامات باید به گونه‌ای باشد که نامعادله ارزی کنونی کشور را به نفع درآمدهای ارزی و در جهت کاهش هزینه‌های ارزی تزییس دهد. توسعه صادرات از جمله مهم‌ترین محورهای لازم برای تقویت جریان ورود ارز به کشور است. فعال شدن دیپلماسی کنونی مسیر بازاریابی برای تولیدات داخلی یکی از لوازم دستنیایی به این هدف به شمار می‌رود. از سوی دیگر هزینه‌های ارزی کشور باید تا حد امکان محدود شود. در همین راستا حذف واردات کالاهای مشابه داخل، ممنوعیت واردات کالاهای لوکس و محدود کردن واردات اقلام غیرضرور از طریق اعمال تعرفه‌های بالا از جمله

اقدامات لازم برای کاهش خروج ارز از کشور به شمار می‌رود. محصور دیگر تقویت ورود ارز به کشور، جذب سرمایه خارجی است. متأسفانه دولت فعلی تمام معادلات اقتصادی کشور از جمله موضوع جذب سرمایه خارجی را به مذاکره با غرب گره زد. این در حالی است که دولت طی این سال‌ها تقریبا هیچ اقدام اساسی برای جذب کردن محیط اقتصادی کشور برای جذب سرمایه خارجی انجام نداده است. اقداماتی نظیر توسعه زیرساخت‌های ریلی و بنادر و تنظیم لوائح برای تغییر قوانین کشور در راستای تسهیل فعالیت‌های اقتصادی از جمله اقداماتی بود که طی ۷ سال گذشته از اجرای آنها غفلت شد.

دیگر اقدام لازم برای تقویت ورود ارز به کشور، توسعه صنعت گردشگری است. حسن روحانی در حالی وعده توسعه صنعت گردشگری و ورود ارز به کشور در تبلیغات انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۹۲ را داد که آمارها از انفعال دولت در این زمینه حکایت دارد. طبق آمارهای سازمان گردشگری، تعداد گردشگران ورودی به کشور از ۴/۸ میلیون نفر در سال ۹۲ به ۷/۸ میلیون نفر در سال ۹۷ رسیده که معادل رشد ۶۲ درصدی در طول ۵ سال از عمر دولت است. این در حالی است که تعداد گردشگران ورودی به کشور از ۲/۲ میلیون نفر در سال ۸۶ به ۴/۸ میلیون نفر در سال ۹۲ رسیده که نشان‌دهنده رشد ۱۲۰ درصدی است.

اما یکی از مهم‌ترین محورهای اصلاح سیاست ارزی کشور، انعقاد پیمان‌های پولی با کشورهای اصلی طرف تجارت با ایران نظیر چین، هند، کره‌جنوبی و امارات است. پیمان‌های پولی از طریق سازوکاری برای تسویه حساب بدون نیاز به دلار و صرفا به وسیله ارزهای ملی ۲ کشور طرف تجارت، نیاز به ارز دلار در تجارت را حذف کرده و از این طریق تجارت کشورها را از خطر تحریم مالی مصون می‌دارد. با این حال دولت در این زمینه بشدت منفعل عمل کرده به طوری که حتی پس از خروج یکجانبه آمریکا از برجام در اردیبهشت سال ۹۷، دولت هیچ تلاشی برای انعقاد پیمان‌های پولی با کشورهای طرف تجارت با ایران نکرده است.

محمد نجار صافی روزنامه‌نگار

بررسی سیاست‌های ارزی دولت روحانی نشان می‌دهد هیچ‌کدام دارای پشتوانه علمی و اقتصادی نبوده و به مرور زمان هر سیاست، سیاست قبلی خود را به بدترین شکل ممکن نقض کرده است.

داستان سیاست‌های متناقض ارزی دولت به سال ۹۳ بازمی‌گردد؛ دولت در این سال بسطاط تعهد ارزی را که در دولت قبل ایجاد شده بود جمع کرد. تدبیری‌ها بر این اعتقاد بودند اساسا احتیاجی به سامانه تعهد ارزی ندارند، زیرا می‌توانند با دیپلماسی قوی از پس نارسایی‌هایی ارزی کشور برآیند.

تا سال ۹۶ دولت هیچ مداخله جدی‌ای نه در بازار حواله برای واردات و نه در بازار نقدی نداشت تا اینکه در این سال تصمیم گرفت برای کنترل نرخ ارز اسکناسی در بازار آزاد، مداخله‌ای بی‌سابقه را انجام دهد. دولت طی یک سال ۱۸ میلیارد دلار را پای سبزه‌میدان و فردوسی ریخت تا در مناظره‌های انتخاباتی نماینده دولت بگوید مردم باتدان نیست که نرخ ارز لحظه‌ای تغییر می‌کرد و در چند لحظه قیمت کالاها دچار تغییر می‌شد؛ از بررسی این موضوع که تزریق‌های بی‌مجاا در این مقطع چه بلایی سر ذخایر بانک مرکزی آورد و تا چه میزان دست دلالتن و سوداگران را برای مدیریت بازار باز گذاشت می‌گیریم، چراکه بررسی این خیانت احتیاج به واکاوی بسیار دقیقی دارد.

در نهایت سال ۹۷ دولت سومین اقدام سیاست‌گذاری ارزی خود را انجام داد. این سیاست هم معطوف به واردات بود و هم بازار نقدی. طبق این سیاست اساسا صرافی‌ها و فروشندگان غیررسمی ارز که سال پیش از آن دولت بازار آنها را به رسمیت شناخته بود و ۱۸ میلیارد دلار هم هزینه برای این به رسمیت شناختن پرداخت کرده بود به کلی تعطیل شدند؛ از سوی دیگر دولت تصمیم گرفت به همه کالاهای وارداتی دلار دولتی بدهد؛ اقدامی که هزینه بسیار داشت اما به نظر می‌رسید تدبیری‌ها نمی‌دانستند که اساسا چه اشتباهی انجام می‌دهند. ۴ ماه بعد یعنی تیرماه سال ۹۷ دولت تازه متوجه شد سیاست تک‌نرخ‌خی کردن قیمت‌ارز باید در بهترین شرایط اقتصادی انجام شود و زمانی که کشور درگیر تحریم است، اساسا سیاست تک‌نرخ‌خی کردن قیمت‌ارز محکوم به شکست است. در این تاریخ دولت تصمیم گرفت به برخی کالاهای ارز دولتی بدهد و به گروهی دیگر تخصیص ندهد. بازار آزاد هم بار دیگر کار خود را شروع کرد و بار دیگر دولت بازار نقدی را به رسمیت شناخت، البته این رسمیت تا حدی بود که دولت اعلام کرد بانک‌ها هم می‌توانند وارد این روند شوند. این پایان تناقضات سیاست‌گذاری ارزی دولت نبود و دیری نپایید که سامانه تعهد ارزی هم توسط دولت دوباره راه‌اندازی شد.

تلخ‌ترین قسمت این فاجعه ارزی با کاریکاتور، سیاستی، آنجاست که مسببان آن نمی‌خواهند به اشتباهی که انجام داده‌اند معترف باشند یا حداقل آن را پایان دهند.

شنبه ۶ اردیبهشت ۱۳۹۹

وطن امروز | شماره ۲۹۱۰

اقتصادی

اخبار

کاهش تخلفات در تخصیص ارز یارانه‌ای با ایجاد شفافیت

رئیس دیوان محاسبات مجلس ضمن تاکید بر لزوم شفاف‌سازی در روند ارائه ارز یارانه‌ای توسط دولت، گفت: در نحوه تخصیص ۱۴ میلیارد دلار ارز یارانه‌ای در بودجه سال ۹۹ سازوکار خوبی پیش‌بینی شده که بخش نظارتی آن را تقویت کرده است. عادل آذر در گفت‌وگو با خانه ملت تاکید کرد: نمی‌گوییم میزان تخلفات در سال ۹۹ در بحث ارز یارانه‌ای صفر می‌شود اما با این فضایی که بعد از ارائه گزارش تفریغ بودجه سال ۹۷ در جامعه ایجاد شده، مسلما بزرگ‌ترین دستاوردنمان بهبود ساز و کار ثبت سفارش و تخصیص ارز و واردات کالا خواهد بود. وی با اشاره به راه‌های تغییر در نحوه تخصیص ارز یارانه‌ای در بودجه سال ۹۹ به منظور جلوگیری از بروز مشکلاتی همچون سال‌های گذشته، گفت: بهترین روش آن است که در مکانیزم‌های پرداخت ارز، ثبت‌سفارش‌ها، بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها... و تجدیدنظر جدی انجام شود. وی ادامه داد: همچنین نظاماتی مانند بانک‌های اطلاعاتی، گمرکی، بانک مرکزی، وزارت صمت و... که به صورت جزیره‌ای کارهای خود را انجام می‌دهند را به صورت یکپارچه درآورده و شفاف کنیم. عادل آذر با تاکید بر اینکه اطلاعات ثبت سفارش و مکانیزم پرداخت‌ها موضوع محرمانه‌ای نیستند، تصریح کرد، هر ایرانی باید بداند که به‌طور مثال چه میزان کشمش، چای، خوراک دام و... ثبت‌سفارش شده و چه اندازه به کشور وارد شده است، بنابراین هیچ‌یک از اطلاعات محرمانه نیست می‌تواند در اختیار عموم قرار بگیرد. وی همچنین ضمن تذکرید برخی خبرها درباره اینکه با ارز یارانه‌ای غذای سگ و گربه به کشور وارد شده است، اظهار کرد: چنین موضوعی را نباید نمی‌کنم. تنها ۲/۷ میلیارد دلار ارز نیمایی کالاهایی که مشابه داخلی داشته و غیرضروری بوده‌اند به کشور وارد شده و ارز یارانه‌ای نبوده است.

■ ■ ■

پرداخت سود به سپرده‌های بانکی دستگاه‌های اجرایی ممنوع شد

بر اساس قانون بودجه ۹۹، تمام دستگاه‌های دولتی که از بودجه یک کشور استفاده می‌کنند، مجاز به دریافت سود از حساب‌های بانکی اعم از حساب جاری، پشتیبان و سپرده‌گذاری‌های کوتاه و بلندمدت نیستند. به گزارش مهر، بر اساس بند ز تبصره ۱۲ قانون بودجه ۹۹، دستگاه‌هایی که از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به میزان اعتبار دریافتی نیز مجاز به پرداخت سود در دریافت سود از حساب‌های بانکی (حساب جاری، پشتیبان و سپرده‌گذاری کوتاه‌مدت و بلند مدت) متفوح در بانک‌های دولتی و غیردولتی نیستند. در اجرای این حکم بانک‌های دولتی و غیردولتی نیز مجاز به پرداخت سود به حساب دستگاه‌های اجرایی که فاقد قوانین و مقررات برای دریافت سود هستند، نیستند. البته بانک‌ها، شرکت‌های بیمه دولتی، سازمان بورس و اوراق بهادار، صندوق‌ها، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی و دستگاه‌های مأمون از رهبر معظم انقلاب و هر یک از دستگاه‌های اجرایی که در قوانین و مقررات یا اساسنامه مجاز به دریافت سود هستند، از شمول این حکم مستثنا هستند.

■ ■ ■

ایران به ونزوئلا مواد پالایشگاهی رساند

رویترز به نقل از یک مقام ونزوئلایی گزارش کرد این کشور مواد پالایشگاهی‌ای را از ایران دریافت کرده که به آغاز واحد کراکینگ کاتالیزوری پالایشگاه کاربون به ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز که برای تولید بنزین ضروری است، کمک می‌کند. به گزارش ایسنا به نقل از وولایتز، این محموله به منزله مرحله چوتلایز رسیدن این میان ۲ کشور غشور اولوپک‌است که تحت تحریم‌های آمریکا قرار دارند و تولید و صادرات‌شان در سال‌های اخیر از این تحریم‌ها متاثر شد است. اارلینگ روخاس، نایب‌رئیس پالایش و پتروشیمی وزارت نفت ونزوئلا رسسیدن این محموله هوایی را از طریق توئیتر اعلام و از حمایت ایران تشکر کرد. ونزوئلا به دلیل کمبود سرمایه‌گذاری و عدم انجام فعالیت‌های تعمیراتی و تحریم‌های آمریکا که سوآپ نفت در برابر بنزین را دشوار کرده است، با کمبود شدید بنزین روبرو است.

■ ■ ■

هند واردات نفت از عربستان را تا ۸۰ درصد کاهش می‌دهد

با اقت تقاضای نفت خام و پر شدن انبارهای ذخیره‌سازی حداقل ۳ پالایشگاه بزرگ هند، این کشور از عربستان سعودی خواست صادرات خود را کاهش دهد. در حالی که جمعیت ۱/۳ میلیارد نفری هند از ماه مارس برای مقابله با ویروس کرونا قرنطینه شدند، ۲ مورد از این پالایشگاه‌ها واردات نفت خود از عربستان را بین ۶۶ تا ۸۰ درصد در ماه مه کاهش خواهند داد. این قرنطینه تا ۳ مه تمدید شده است. به علت این قرنطینه تقاضای نفت هند، به عنوان سومین واردکننده بزرگ نفت‌خام جهان بشدت پایین آمده است و پالایشگاه‌ها با وجود کم کردن ظرفیت تولید خود، با مشکل کمبود فضای ذخیره‌سازی محصولات سوختی روبرو هستند. یک منبع آگاه به رویترز خبر داد که برخی پالایشگاه‌های هند واردات نفت خام خود برای آوریل و مه را کنسل کرده‌اند. اما آنها برای التزام به قراردادهای سالانه خود، بعدا این مقادیر را در اواخر سال دریافت خواهند کرد. شرکت ملی نفت هند (ای‌اوسی)، بزرگ‌ترین پالایشگاه نفت این کشور وضعیت واردات از تأمین‌کنندگان اصلی خود شامل عربستان سعودی را فورس‌ماژور اعلام کرده است.